

REFERAT Sundheds- idræts- og kulturudvalget 2022-2025 d. 06-11-2024

Mødedato Onsdag d. 06. november 2024 kl. 16:00

Mødested Tandklinikken Viborgvej 1D

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Færdiggørelse af ny tandklinik og strukturplan for tandplejen i Randers Kommune.....	4
Strategi for livsstilsinterventioner til børn, unge og voksne, der lever med overvægt.....	6
Nyt hus til kronikerrehabilitering i Gudenåcentret.....	8
Familieliv i naturen.....	9
Lukket: Job til mor - en social effektinvestering med generationsperspektiv.....	11
Anvendelse af midler fra likvidationen af Randers Investeringselskab.....	12
Etablering af Parasport Randers.....	13
Kulturprisen 2024.....	15
Gensidig orientering.....	16

Punkt 117: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-G01-48-23

Beslutning

Godkendt.

Sagsfremstilling

Godkendelse af dagsorden.

Punkt 118: Færdiggørelse af ny tandklinik og strukturplan for tandplejen i Randers Kommune

29.15.00-A00-1-22

Resume

Byrådet vedtog d. 14. november 2022 med sag nr. 468, at forvaltningen skulle søge sundhedsministeriets anlægspulje om 8 mio. kr. til oprettelse af en ny tandklinik på Viborgvej. Forvaltningen igangsatte derfor en udbudsproces for ombygning og i foråret 2024 kunne entreprenøren gå i gang med ombygning af lokalerne på Viborgvej. Arbejdet med ombygning og renovering af lokalerne er gået planmæssigt og d. 1. oktober var lokalerne klar til overlevering. Med klinikken på Viborgvej er den samlede klinikstrukturændring i tandplejen gjort færdig. Med denne sag gives der status på projektet på Viborgvej og klinikstrukturen i tandplejen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundheds- idræts- og kulturudvalget

1. at status for projektet på Viborgvej tages til efterretning
2. at status for klinikstrukturen tages til efterretning

Beslutning

1. og 2. at taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Byrådet vedtog d. 14. november 2022 med sag nr. 468, at forvaltningen skulle søge sundhedsministeriets anlægspulje om 8 mio. kr. til oprettelse af en ny tandklinik på Viborgvej i Randers til unge mellem 18-21 år. Årsagen var det øgede kapacitetsbehov, som fulgte med vedtagelsen af en ny lov om gratis tandpleje for 18-21-årige.

Sundhedsministeriet meddelte i december 2022, at Randers Kommune ville modtage ca. 6,4 mio. kr. fra anlægspuljen og at kommunen dermed selv skulle finansiere restbeløbet på ca. 1,6 mio. kr. for at nå op på det samlede anlægsbudget på 8 mio. kr. Restbeløbet finansieres via tandplejens eksisterende afdragsordning, som hermed forlænges med 1,5 år.

Med byggeprojektet etableres en ny voksen-/specialtandplejeklinik på Viborgvej, hvor man får mulighed for at samle voksentandplejen på én lokation. På denne måde bliver det muligt at frigive klinikkapacitet til de unge brugere andre steder i tandplejen. Den frigivne kapacitet fordeles over hele tandplejens område, men især Thors Bakke, hvor flertallet af den unge målgruppe foretrækker og er vant til at komme, får en markant udvidelse af kapaciteten til den unge målgruppe. Hermed samles en stor del af målgruppen på en lokalitet, de fleste er kendt med og som ydermere tager hensyn til særligt de 18-21-åriges daglige færden. Placeringen af de fleste ungdomsuddannelser ligger i modsætning til folkeskolerne, relativt tæt på centrum, hvilket betyder, at mange unge har deres daglige færden tæt på Randers centrum og Randers Sundhedscenter. De unge, som ikke har en daglig færden tæt på centrum, får med projektet stadigvæk mulighed for at fortsætte i deres vante klinik uden at skulle flyttes til et nyt centralt tilbud.

Sammenlægningen af voksentandplejen fra de to eksisterende tandklinikker på Østervangskolen og Randers Sundhedscenter på Thors bakke i en ny voksen-/specialklinik vil også skabe mere ro og tryghed for denne målgruppe. Tidligere har det for nogle brugere været svært at skulle færdes på f.eks. en folkeskole, hvor der kan være meget larm og uro. Dette gavner ikke situationen omkring et tandlægebesøg for den borger, som i forvejen har det meget svært ved at skulle til tandlæge. Derudover bliver det muligt med den nye klinik at samle tandplejens ekspertiser indenfor området på en lokalitet. Dette vil gavne det faglige miljø og øge arbejdstilfredsheden og dermed mulighed for fastholdelse og trivsel på arbejdspladsen.

Projektet blev godkendt af byrådet i juni 2023 og af sundhedsministeriet i september 2023.

Forvaltningen igangsatte udbudsproces for ombygning og i foråret 2024 kunne entreprenøren gå i gang med ombygning af lokalerne på Viborgvej.

Arbejdet med ombygning og renovering af lokalerne er gået planmæssigt og d. 1. oktober 2024 var lokalerne klar til overlevering. Der mangler fortsat mindre arbejder på bygningen, men lokalerne er klar til at modtage borgere og personalet er på plads.

Der kan således tilkomme mindre ekstraudgifter, men det har ikke desto mindre været muligt at realisere projektet indenfor det afsatte budget.

Projektet på Viborgvej blev samtidig en væsentlig del af realiseringen af tandplejens nye klinikstruktur, som byrådet med sag nr. 333 vedtog i juni 2019. I klinikstrukturen blev det besluttet, at klinikkerne i Korshøj, Tirsdalen, Nørrevang og Bjerregrav skulle renoveres/ombygges og at klinikkerne i Langå, Søndermarken, Assentoft, Havndal og Blicherskolen skulle nedlægges. Senest er tandklinikken på Østervangskolen også lukket som følge af sammenlægningen af voksentandplejen på Viborgvej. Vedlagt denne sag er grafisk kort over klinikstrukturen.

Den nye klinikstruktur er med til at ruste tandplejen til at imødekomme øgede krav til kvalitetssikring og ny teknologi indenfor tandplejen. Det er således med til at øge kvaliteten af de tilbud tandplejen tilbyder både i selve faciliteternes formåen og i fagligheden blandt personalet.

I forbindelse etablering af den nye tandklinik på Viborgvej fik man behov for at forlænge afdragsperioden med 1,5 år for at man kunne imødekomme ministeriets krav om kommunale medfinansiering af projektet. Samlet set - til både klinikstrukturen og den nye tandklinik på Viborgvej - bliver afdragsordningen på i alt ca. 15 år.

Oprindelig afdragsordning	10 år
Forlængelse som følge af merudgifter i forbindelse med ny klinikstruktur	Ca. 3,5 år
Ny klinik som følge af ny lov om gratis tandpleje	1,5 år
Samlet afdragsperiode	Ca. 15 år

De samlede omkostninger for tandplejen fordelt på byggerier:

Projekt	Omkostning pr. projekt efter merbevillinger
Tirsdalen	3.300.000
Korshøj	300.000
Nørrevang	7.000.000
Bjerregrav	3.300.000
Viborgvej (6,4 mio. kr. i statsmidler)	1.600.000
Samlet udgift	15.500.000

Den sidste renovering i klinikstrukturen blev afsluttet i maj 2024 med færdiggørelsen af klinikken i Bjerregrav og med færdiggørelsen af klinikken på Viborgvej er den samlede klinikstruktur nu nået i mål og optimeringen af tandplejens faciliteter og organisering er hermed realiseret. Realiseringen af den samlede klinikstruktur holder sig - på samme måde som etableringen af klinikken på Viborgvej - indenfor det afsatte budget efter tilførsel af de ekstra midler i 2023.

I hele processen med projektet på Viborgvej og tandplejens klinikstruktur har det været forvaltningens og tandplejen fokus, at der skulle genbruges så meget udstyr og møblement som muligt. Dette arbejde har blandt andet medført, at det har været muligt at etablere fem klinikrum på Viborgvej i stedet for de planlagte fire klinikrum. Denne tilføjelse er således gjort mulig via en stram byggestyring og struktureret genbrug af udstyr og det er med til at ruste klinikken til fremtiden, hvor det ventes, at især specialområdet vil opleve en stigende efterspørgsel.

Den femte klinik fremtidssikrer derfor ikke bare klinikken på Viborgvej, men understøtter hele tandplejens klinikstruktur fremover.

Økonomi

Byggeriet på Viborgvej realiseres indenfor det afsatte budget. Ligeledes holder den samlede klinikstruktur sig indenfor det afsatte budget.

Bilag

Kort over tandklinikker 2024

Punkt 119: Strategi for livsstilsinterventioner til børn, unge og voksne, der lever med overvægt

29.09.04-A00-2-23

Resume

Overvægt er en stigende udfordring for folkesundheden samtidig med at et fornyet fokus på området giver anledning til en opdatering af Sundhedsafdelingens nuværende Strategi for Sund mad og livsstil i Randers Kommune. Sundhedsplejen og Sundhedsfremme- og forebyggelsesenheden er derfor påbegyndt en proces for udvikling af arbejdet med overvægt blandt børn, unge og voksne, hvor det overordnede formål er at yde kvalificeret støtte til vaneændring, som fremmer børn, unge og voksnes handlekompetence til at opnå en sund livsstil.

I sagen indstilles udkast til Sundhedsafdelingens nye fælles Strategi for livsstilsinterventioner til børn, unge og voksne, der lever med overvægt til godkendelse.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds-, idræts- og kulturudvalget

1. at Strategi for livsstilsinterventioner til børn, unge og voksne, der lever med overvægt godkendes.

Beslutning

Godkendt.

Sagsfremstilling

I Randers Kommune lever over halvdelen af kommunens voksne borgere med overvægt eller svær overvægt. Blandt kommunens børn og unge i grundskolen er det ca. hvert femte barn, der lever med overvægt. Ligesom i resten af landet er der også i Randers Kommune en stor social ulighed i forekomsten af overvægt. Samtidig ses der en tendens til en gradvis stigning i andelen af både børn, unge og voksne med overvægt. Særligt svær overvægt øger risikoen for at udvikle en række forskellige kroniske sygdomme samt for forringet trivsel. Overvægt er således en stigende udfordring for folkesundheden.

Der har i de seneste år været et fornyet fokus på overvægt i både sundhedsvæsenet, forskningen og medierne. Det handler blandt andet om en mere nuanceret forståelse af årsagerne til overvægt, et øget fokus på vægtstigmatisering samt en ændret tilgang til at forebygge, behandle og leve med overvægt. Det betyder, at der ofte kommer ny viden og forskning, som bl.a. giver anledning til nye anbefalinger på området. Det giver således også anledning til en opdatering af Sundhedsafdelingens nuværende "Strategi for Sund mad og livsstil i Randers Kommune", som udvalget godkendte i 2019 (vedlagt). Desuden har Sundhedsafdelingens enheder i de fælles aftalemål for perioden 2023-2026 et særligt fokus på at opnå et fælles sprog og tilgange til arbejdet med overvægt.

I Randers Kommunes Sundhedsafdeling er den nuværende indsats til borgere med overvægt delt mellem Sundhedsfremme- og forebyggelsesenheden, som varetager indsatsen til voksne med overvægt, og Sundhedsplejen, der i Sundhedsklinikken (tidligere Overvægtsklinikken) varetager indsatsen til børn og unge med overvægt.

På den baggrund er Sundhedsplejen og Sundhedsfremme- og forebyggelsesenheden påbegyndt en proces for udvikling af deres nuværende indsats målrettet børn, unge og voksne med overvægt. Det overordnede formål er at tilbyde kvalificeret støtte til vaneændring, som fremmer borgernes handlekompetence til at opnå en sund livsstil.

I enhedernes forslag til en ny "Strategi for livsstilsinterventioner til børn, unge og voksne, der lever med overvægt" er beskrevet opmærksomhedsområder, som bør tillægges særlig betydning i den fremtidige udvikling af indsatsen til børn, unge og voksne med overvægt:

- Overvægt i et bredere perspektiv. Øge enhedernes faglige viden og fælles forståelse for den multifactorielle baggrund for vægtudvikling, der ikke alene kan forklares som en lineær sammenhæng

mellem borgerens energiindtag og -forbrug.

- Forebygge vægtstigmatisering. En større indsigt i overvægtens kompleksitet forventes at nedbryde fordomme og skabe grundlag for et anerkendende sprogbrug.
- Differentiering i overvægtindsatsen. Gennem prøvehandling imødegå den sociale ulighed i forekomsten af overvægt og øge kvaliteten i indsatsen til netop de borgere, som har mest brug for det. For eksempel på skoler i socioøkonomisk udfordrede lokalområder, blandt mænd eller på udvalgte virksomheder/arbejdspladser, hvor forekomsten af borgere med usund livsstil er høj.
- Evidensinformeret indsats. Det er afgørende, at tilgangen til arbejdet med overvægt så vidt muligt er vidensbaseret og tilpasset ovenstående opmærksomhedsområder. Samtidig er enhederne åbne for at deltage i forskning, som kan bidrage til kommunens udvikling af nye virkningsfulde metoder til arbejdet med overvægt og livsstil.
- Sammenhæng på tværs. Udviklingen af et fagligt fællesskab på tværs af enhederne forventes at understøtte den gode kommunikation og et fælles sprog i og om tilbud til borgere med overvægt. Endelig forventes en styrkelse af samarbejdet med fagprofessionelle på øvrige forvaltningsområder at øge henvisningen til relevante livsstilsinterventioner samt give større indsigt i overvægtens komplekse sammenhæng.
- Samarbejde på tværs af sektorer. Understøtte den lokale implementering af Samarbejdsaftalen under Sundhedsaftalen om børn og unge, der lever med overvægt og deres familier. Samarbejdsaftalens overordnede formål er at styrke samarbejdet på tværs af almen praksis, hospitaler og kommuner i den midtjyske region således, at borgerne oplever et virkningsfuldt forløb af høj kvalitet, som styrker den generelle trivsel i familierne og forebygger og/eller reducerer følgerne af overvægtsbetingede sygdomme.

Udkast til "Strategi for livsstilsinterventioner til børn, unge og voksne, der lever med overvægt" er vedlagt. Sundhedsfremme- og forebyggelsesenhedens tilbud "Krop og sind i balance" til borgere, der lider af tvangsoverspisning, indgår ikke i strategien, da tilbuddet nedlægges som konsekvens af budgetaftale 2025-2028.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Bilag

Strategi for Sund mad og livsstil i Randers Kommune

Strategi for livsstilsinterventioner til børn, unge og voksne, der lever med overvægt. Sundhed 2024. Opdateret 211024

PP-præsentation. Strategi for livsstilsinterventer til børn, unge og voksne, der lever med overvægt. SIK 061124

Punkt 120: Nyt hus til kronikerrehabilitering i Gudenåcentret

29.00.00-A00-2-23

Resume

Den 18. marts 2024 godkendte byrådet med sag nr. 137 lejekontrakt for nye lokaler til rehabiliteringsenheden. Lokalerne ventes færdig renoverede med udgangen af oktober måned 2024. Med denne sag giver forvaltningen status på projektet samt stiller forslag til navngivelse af den nye lokalitet.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Sundheds- idræts- og kulturudvalget

1. at status for projektet tages til efterretning
2. at navneforslaget "Randers Sundhedscenter Gudenåen" godkendes

Beslutning

1. at taget til efterretning
2. at godkendt

Sagsfremstilling

Den 18. marts 2024 godkendte byrådet med sag nr. 137 lejekontrakt for nye lokaler til rehabiliteringsenheden, som ikke længere kan udføre sine opgaver tilfredsstillende i Randers Sundhedscenter på grund af øget pladsbehov, som følge af en stigning i antallet af genoptræningsplaner og kronikere i kommunen.

Lejemålet er beliggende i lokaler i Gudenåcentret - nærmere bestemt Gl. Stationsvej 3 st. th. Her ligger ca. 530 m² åbne lokaler, som ombygges til det nye formål med gymnastiksal, træningssal, testlokaler, omklædning og kontorfaciliteter. Det nye center ventes at kunne gennemføre ca. 900 borgerforløb om året.

Som en del af lejekontrakten er det aftalt, at udlejer renoverer og ombygger lokalerne efter rehabiliteringsenhedens ønsker og krav, så de fremover kan bruges til sundhedsfaglige formål. Arbejdet har været i gang hen over sommeren og ventes færdigt med udgangen af oktober måned 2024. De første borgere ventes at kunne få glæde af de nye rammer for kronikerrehabilitering i begyndelsen af 2025.

Forvaltningen planlægger i den forbindelse en officiel indvielse i februar 2025. Her inviteres brugere, medarbejdere, ledere og samarbejdspartnere fra blandt andet regionshospitalet til et kig ind i de nye rammer.

Rehabiliteringstilbuddene for borgere med kronisk sygdom flyttes fra det nuværende sundhedscenter og vil på samme måde som Havndal Sundhedscenter hænge sammen med Randers Sundhedscenter både organisatorisk og økonomisk. Forvaltningen foreslår derfor, at den nye lokalitet bliver navngivet, så det relaterer sig til sundhedscentret.

Forslag til godkendelse er derfor Randers Sundhedscenter Gudenåen.

Økonomi

Omkostningerne afholdes inden for sundhedsområdets budgetramme

Punkt 121: Familieliv i naturen

29.09.00-G01-45-24

Resume

Byrådet har med budgetaftalen 2022-2025 besluttet af videreføre Sundhedsfremme- og forebyggelsespuljen på 1,5 mio. kr. i 2023. Puljen er anvendt til afprøvning af nye sundhedsfremmende og forebyggende indsatser målrettet borgere i Randers Kommune. I sagen præsenteres evaluering af Familieliv i naturen som ét af de i alt fem pilotprojekter, der har modtaget bevilling fra puljen i 2023.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds- idræts- og kulturudvalget

1. at orienteringen om evaluering af Familieliv i naturen tages til efterretning

Beslutning

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Baggrund

Med Randers Kommunes Sundhedsfremme- og forebyggelsespulje kan nye indsatser afprøves i en afgrænset periode. Det giver mulighed for at se, hvordan indsatsen fungerer i praksis og hvilken effekt de har. Samtidig vil det understøtte prioriteringen af fremtidige sundhedsindsatser, som samtidig understøtter realiseringen af Randers Kommunes sundhedspolitik.

Kriterierne for Sundhedsfremme- og forebyggelsespuljen 2023 er følgende:

- En tidsafgrænset afprøvning af nye indsatser med fokus på borgerrettet sundhedsfremme og forebyggelse.
- En formuleret plan for evaluering af indsatsen, som giver viden om pilotprojektets bidrag til at skabe lighed i sundhed og de bedste rammer for, at alle borgere kan mestre et sundt og godt liv.
- Et prioriteret fokus på børn og unge (jf. det tidligere Sundhed-, Idræts- og Kulturudvalgs ønske)

Pilotprojekter, som har modtaget bevilling fra puljen i 2023, er oplyst herunder.

1. Sundhedspleje til 3½-årige: Sundhedstjek og åben konsultation i udvalgte daginstitutioner. Økonomi: 300.000 kr. Indsatsen forventes afsluttet i november 2024 og evalueres umiddelbart herefter.
2. Sundhedsuge på voksenhandicapområdet. Sætte spot på fællesskaber, sundhedstilbud og viden om sundhed til borgere tilknyttet voksenhandicapområdet. Økonomi 110.000 kr. Indsatsen afprøves indenfor perioden januar 2023 til januar 2024.
3. Familieliv i naturen (tidl. Aktive familiefællesskaber i naturen). Understøtte aktive og meningsfulde familiefællesskaber i boligsociale områder. Økonomi 300.000. Indsatsen afprøves fra januar 2023 til oktober 2024.
4. Bedre søvn hos voksne. Søvnvejledningsforløb til voksne som oplever søvnproblemer. Økonomi 100.000 kr. Indsatsen afprøves i et år fra ultimo 2022.
5. 6Talk (tidl. Randers er tjekket). Økonomi 240.000 kr. Indsatsen afprøves fra januar 2023 til januar 2024.

Evaluering af Familieliv i naturen

Formålet med projektet var at skabe øget sundhed mentalt, fysisk og socialt hos familier i Randers Kommune. Samtidig at give familierne indsigt i naturoplevelser, aktiviteter og friluftsliv og hvordan det kan bidrage til at

skabe glæde og trivsel. Projektet var et samarbejde mellem Sundhedsfremme- og forebyggelsesenheden og Randers Naturcenter.

Projektet har generelt skabt positive resultater, hvor både naturformidling og sundhedsfremme har været centralt. Tidligt i projektet var antallet af deltagere begrænset, og selvom familierne var tilfredse, var det svært at skabe varige sundhedseffekter på grund af få mødegange og rekrutteringsproblemer. Deltagerne blev dog inspireret til mere bevægelse i naturen, og desuden fandtes i projektet stor læring ved, at aktiviteter i weekenden og et tæt samarbejde med Naturcenteret kan øge deltagelsen. Ved weekendaktiviteter deltog flere familier (ca. 250 borgere), og evalueringen viste, at deltagerne fandt aktiviteterne inspirerende til brug i eget liv. Samarbejdet mellem sundhedsafdelingen og Naturcenteret viste potentiale for fremtidige aktiviteter med kombineret fokus på natur og sundhed.

En mere dybdegående beskrivelse af evalueringen Familieliv i naturen er vedlagt som bilag.

Økonomi

De evaluerede pilotprojekter er finansieret af den afsatte Sundhedsfremme- og forebyggelsespulje for 2023.

Bilag

Evaluering Familieliv i naturen (ny)

Punkt 122: Lukket: Job til mor - en social effektinvestering med generationsperspektiv

15.04.10-P05-1-24

Punkt 123: Anvendelse af midler fra likvidationen af Randers Investeringselskab

24.00.01-G01-1-23

Resume

I forbindelse med likvidationen af Randers Investeringselskab har Randers kommune foreløbig modtaget knap 830.000 kr. herfra, svarende til Randers kommunes ejerandel. Der kan evt. senere modtages yderligere midler, hvis ikke alle aktionærer melder sig for udbetaling.

Det er tidligere besluttet at op til 700.000 kr. skal anvendes til kunst i byrummet i form af dækning af manglende donationer i forbindelse med Bar Roma. For de resterende midler foreslås det at midlerne hensættes indtil der er afklaring om der modtages yderligere beløb i forbindelse med likvideringen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via sundheds-, kultur- og idrætsudvalget og økonomiudvalget

1. at der først tages stilling til anvendelsen af de resterende midler fra likvideringen af Randers Investeringselskab, når det endelige provenu er kendt.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Sagsfremstilling

På den ekstraordinære generalforsamling d. 15. maj 2024, blev det besluttet at likvidere Randers Investeringselskab.

Den samlede beholdning af værdier i selskab ved likvidation var ca. 2,7 millioner kroner. Heraf har Randers Kommune foreløbig modtaget sin andel af aktiebeholdningen, som beløber sig til 829.945 kr., med det forbehold at der senere kan vise sig at der er kreditorer, der har penge til gode.

Herudover kan Randers Kommune modtage en yderligere andel af den resterende beholdning, hvis ikke alle de øvrige aktionærer melder sig. Afklaringen for dette har imidlertid længere udsigter.

Randers Investeringselskab opfordrede i forbindelse med likvidationen til, at aktionærerne anvender provenuet for opløsningen til følgende to formål:

- Kunst i byrummet
- Støtte til et levende bymiljø udmøntet i samråd med Randers Cityforening.

Ved godkendelsen af anlægsregnskabet for Bar Roma i byrådsmødet den 26. august 2024, sag 298, blev det besluttet at anvende 700.000 kr. af provenuet til dækning af dette projekt.

Anvendelsen af de resterende midler, herunder evt. yderligere midler, der modtages, foreslås at afvente den endelige afregning.

Økonomi

Midlerne vil blive anvendt til formål som opfordret ved likvidationen.

Punkt 124: Etablering af Parasport Randers

18.20.00-G01-1-24

Resume

Socialudvalget og sundheds-, idræts- og kulturudvalget bliver i denne sag orienteret om etableringen af parasport Randers.

Generelt er borgere med funktionsnedsættelse mindre repræsenteret i foreningslivet end borgere med normal funktion. For at understøtte muligheden for, at flere borgere med funktionsnedsættelse bliver aktive i foreningslivet, etableres parasport Randers. Parasport Randers skal dermed bidrage til, at borgerne bliver en del af et attraktivt og socialt idrætsfællesskab. Dette skal blandt andet ske gennem udvikling af eksisterende muligheder i foreningslivet, øget samarbejde på tværs af forvaltningsområder og relevante aktører samt understøttelse og opstart af nye initiativer og aktiviteter. Indsatsen er forankret under bevæg dig for livet indsatsen i Randers Kommune.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til socialudvalget og sundheds-idræts- og kulturudvalget

1. at orienteringen tages til efterretning

Beslutning fra Socialudvalget, 7. november 2024, pkt. 136:

Beslutning

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Generelt er borgere med funktionsnedsættelse mindre repræsenteret i foreningslivet end borgere med normal funktion. I rapporten 'Idræt for mennesker med funktionsnedsættelser' udarbejdet af Idrættens Analyseinstitut og Syddansk Universitet for Parasport Danmark, er 31,7% af borgere med normalfunktion aktive i foreningsregi, hvor borgere med forskellige former for funktionsnedsættelse er repræsenteret i mindre grad (21,7 % af borgere med fysiske funktionsnedsættelser og 21,6% af borgere med kognitive funktionsnedsættelser). Tallene er baseret på 'Danmark i Bevægelse' (SDU, Danmark i Bevægelse, 2021), og dækker over alle voksne fra 16 år og op.

Fritidslivet rummer et stort potentiale for, at mennesker med handicap kan deltage i samfundsfællesskaber. I rapporten 'Er fritidslivet et springbræt?' af Videnscenter om Handicap, konkluderes der netop, at fritidslivet kan fungere som et springbræt til andre arenaer i skole- uddannelses- og arbejdsregi. De essentielle erfaringer, kompetencer og sociale færdigheder erhvervet i fritidslivet, kan hjælpe borgere med at "kan", "tør" og "vil" deltage i andre fællesskaber.

Blandt børn ses et endnu større skel i foreningsdeltagelse blandt børn med eller uden funktionsnedsættelse. Ifølge Specialsport.dk er antallet af foreningsaktive børn, der er tilknyttet specialskoleområdet på ca. 20%, hvor antallet af foreningsaktive børn fra almenområdet er på 65-80 %.

Etableringen af parasport Randers skal ses i sammenhæng med Randers Kommunes politik for borgere med særlige behov og fritids- og idrætspolitikken. I begge politikker er der fokus på at bygge bro til foreningslivet og understøtte, at borgere med særlige forudsætninger bliver idræts- og bevægelsesaktive.

Målgruppen for parasport Randers er børn og voksne med funktionsnedsættelse, hvad enten det er fysisk eller psykisk betinget, eller borgere som har andre særlige behov/forudsætninger.

Indsatsen indledes med et netværksmøde den 19. november 2024. Til netværksmødet inviteres blandt andet trænere og ledere fra foreninger, der tilbyder aktiviteter til målgruppen eller som er interesseret i at høre mere om mulighederne. Desuden inviteres relevante medarbejdere fra Randers Kommune, organisationer, parasport Danmark og andre interessenter.

Parasport Randers er en del af bevæg dig for livet indsatsen i Randers Kommune og er etableret på tværs mellem socialområdet og fritidsområdet i Randers Kommune.

Som en del af indsatsen vil Randers Kommune derfor også gå i gang med at kortlægge de muligheder, der allerede findes inden for para-idrætten rundt om i kommunen. Mulighederne skal være samlet på en fælles platform, som både kan bruges af borgere selv eller af fysioterapeuter, socialrådgivere og andre til at vejlede om et idrætstilbud til den enkelte borger.

Økonomi

Midler til aktiviteter skal findes indenfor eksisterende driftsmidler, fonde eller puljer.

Punkt 125: Kulturprisen 2024

20.00.00-Ø40-16-24

Resume

Der afholdes kulturprisuddeling i Randers hvert andet år, og Kulturprisen for 2024 skal uddeles i januar 2025. Der skal udpeges to medlemmer af sundheds-, idræts- og kulturudvalget til Kulturpriskomiteen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds-, idræts- og kulturudvalget,

1. at formand og næstformand udpeges til kulturpriskomiteen 2024.

Beslutning

Godkendt.

Sagsfremstilling

Kulturprisen er indstiftet af Randers Kommunes kulturudvalg og Kulturelt Samvirke i 2001. Prisens formål er at vise en påskønnelse af "en person eller en organisation, der har gjort en særlig indsats for at fremme kulturen i Randers Kommune." Den uddeles hvert andet år, og selve prisen er på 10.000 kr., som Sundheds-, idræts- og kulturudvalget giver, samt en gave til prismodtageren til en værdi af 3.000 kr., som Kulturelt Samvirke har ansvaret for. Prisen skal planmæssigt uddeles i januar 2025. Erfaringen har vist, at uddeling i december i selve kulturprisåret

kolliderer med juletravlhed for såvel borgere som modtagere, derfor er prisuddelingen flyttet til januar.

Forvaltningen står for selve processen i samarbejde med Kulturelt Samvirke. Der annonceres og markedsføres bredt om prisen i november på alle medieplatforme for at indhente indstillinger fra borgerne. Der skal nedsættes en priskomité, der pr. tradition består af formand og næstformand fra udvalget, to repræsentanter fra Kulturelt Samvirke. Direktøren for kulturområdet samt kulturkonsulenten indgår i priskomiteen med bistand. På priskomitémødet vælges prismodtageren. Mødet forventes afholdt medio december 2024

Tidligere modtagere har eksempelvis været Café von hatten, Claus Ørsted, Lisbeth Nielsen, Station K i Langå, Randers Teaterforening, ReMida samt foreningen for By- og landskabskultur i Randers.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Punkt 126: Gensidig orientering

00.22.04-A00-7-21

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds- idræts- og kulturudvalget

1. at orienteringen tages til efterretning

Beslutning

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

- Revideret strategi Randers Kammerorkester - vedhæftet
- Randers Kommune har i arbejdet med at skabe en nikotinfri by deltaget i et fælles initiativ med Region Midtjylland og klyngekommunerne (Favrskov, Norddjurs, Syddjurs). Som led i indsatsen er der udarbejdet en kort film og postkort, der på en let tilgængelig måde informerer borgerne om mulighederne for hjælp til rygestop og understreger vigtigheden af professionel støtte under et nikotinstop. Klyngestyregruppen har godkendt materialet, som nu vil blive anvendt i kommunerne samt i almen praksis og på hospitaler. Formålet er at skabe en ensartet kommunikation på tværs af sektorer, således at borgerne møder det samme materiale uanset kontaktpunkt. Postkort vedhæftet som bilag.
<https://region-midtjylland.23video.com/secret/105277707/d17902aa6644e31c69a6602d0847df43>
- Opfølgning på sundhedsundersøgelse - bilag vedhæftet

Bilag

Randers Kammerorkester revideret Strategi 25-28 highlighted tekst

Postkort_Randers_TRYK

Opfølgning på sundhedsundersøgelse